

[Vlaamse Meesters in situ, de samenwerking met Openbaar Kunstbezit Vlaanderen werd geannuleerd]

Monumentale kerken Antwerpen: versterkte publieksontsluiting van barok erfgoed

De Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, de Sint-Andrieskerk, de Sint-Carolus Borromeuskerk, de Sint-Jacobskerk en de Sint-Pauluskerk vormen een ongeëvenaard ensemble van vijf historische kerken in het hart van de stad, op wandelafstand van elkaar. Naast levendige parochiekerken zijn het schatkamers van kunst en cultuurhistorisch erfgoed, en unieke getuigen van de barok in de Zuidelijke Nederlanden van het eind van de zestiende tot het begin van de achttiende eeuw.

Barok in situ

Wie deze in hoofdzaak gotische kerkgebouwen binnenwandelt, treft een onuitputtelijke schat van beeldende kunst in barokstijl aan, kunst vol herkenbare emoties en briljante details. Anders dan musea zijn het niet zomaar verzamelplaatsen van kunstwerken, maar plekken waar religieuze meesterwerken *in situ* te bewonderen zijn, op de plaats waarvoor ze eeuwen geleden werden besteld en ontworpen, en functioneerden in navolging van het Concilie van Trente (1545-1563) als propaganda voor de contrareformatie van de rooms-katholieken. Ook al bleven de kerken niet van onheil gespaard, hun architectuur en kunst gaan harmonieus samen en versterken de totaalervaring van esthetiek en spiritualiteit.

Peter Paul Rubens

De monumentale kerken danken hun roem niet het minst aan de schilderijen van Peter Paul Rubens die hij voor de luisterrijke aankleding van deze kerken heeft gemaakt, en waarmee hij de barok vanuit Italië naar Antwerpen brengt. Oorspronkelijk bedoeld als middel om het geloof te verspreiden, groeiden schilderijen als de *Terugkeer van de H. Familie*, de *Kruisoprichting*, de *Kruisafneming* en de *Tenhemelopneming van Maria* uit tot iconische voorstellingen. Doordat deze publiek tentoongesteld waren, droegen ze in geen tijd bij tot de verspreiding van de naam en faam van Rubens.

De relatie van Rubens met de monumentale kerken is echter veel persoonlijker dan de meesterwerken die ze rijk zijn. De Antwerpse gebedshuizen waren belangrijke opdrachtgevers, maar vooreerst waren het plaatsen waar de kunstenaar zijn geloof beleefde en beoefende, waar hij familievreugde en -verdriet heeft gedeeld.

Publieksactiviteiten

Tijdens *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* biedt de vzw Monumentale Kerken Antwerpen heel wat activiteiten aan om Rubens en het barokke erfgoed te (her)ontdekken. Een wandeling neemt bezoekers mee op een boeiende tocht langs het permanent aanbod in de monumentale kerken, en belicht hun band met Rubens. Met de gratis bezoekersgidsjes en doe-blaadjes voor families kunnen bezoekers de barokke pracht in de kerken verkennen.

Praktische informatie

Wandeling *Rubens achterna: een biografische ontdekkingsstocht langs de monumentale kerken*

Een nieuw ontwikkelde wandeling voert je langs de monumentale kerken van Antwerpen, die alle een sterke en onlosmakelijke band hebben met Peter Paul Rubens. Laat je binnenleiden in deze gebedshuizen en volg Rubens' groei van leergierig en begiftigd leerling naar briljant en veelzijdig kunstenaar, de uitbouw van zijn netwerk in Antwerpen en ver daarbuiten, én de feestelijke en droevige momenten die hij met zijn familie heeft beleefd. Sta oog in oog met de overweldigende meesterwerken die Rubens voor de luisterrijke aankleding van deze kerken heeft gemaakt en leer hun ontstaanscontext kennen. Deze religieuze opdrachten dienden als propaganda voor de contrareformatie die het katholieke geloof moest herstellen, maar droegen tegelijk bij aan de verspreiding van de naam en faam van Rubens.

Deze biografische ontdekkingsstocht is te downloaden via de Antwerp Museum App of te boeken als gegidste wandeling langs een selectie van drie kerken met keuze uit twee routes:

- De route *Rubens' groei* start in de Sint-Andrieskerk, houdt vervolgens halt in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal en eindigt in de Sint-Carolus Borromeuskerk

Van 1 juni – 31 oktober 2018

Voor groepen:

Van maandag tot zaterdag

Kostprijs: 105 € (excl. inkomgelden)

Talen: NL, FR, ENG, DUI

Voor individuelen:

Elke vierde zaterdag van juni tot oktober

Kostprijs: 8 € p.p. (excl. inkomgelden)

Talen: NL

Vertrek om 14.00u (duur: 150 minuten)

Startplaats: hoofdportaal van de Sint-Andrieskerk, Waaistraat 5

- De route *Rubens' bloei* start in de Sint-Pauluskerk, houdt vervolgens halt in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal en eindigt in de Sint-Jacobskerk.

Van 1 juni – 31 oktober 2018

Voor groepen:

Van maandag tot zondag

Kostprijs: 105 € (excl. inkomgelden)

Talen: NL, FR, ENG, DUI

Voor individuelen:

Tweede zaterdag van juni, elke eerste zaterdag van augustus tot oktober

Kostprijs: 8 € p.p. (excl. inkomgelden)

Talen: NL

Vertrek om 14.00u (duur: 150 minuten)

Startplaats: Sint-Pauluskerk, poortgebouw op de hoek van de Veemarkt en de Zwartzustersstraat

Wandelingen met gids kunnen enkel online gereserveerd worden via www.antwerpenbaroque2018.be, en dit ten laatste drie weken voor het geplande bezoek.

Bezoekersgidsje

Wie een historische kerk betreedt, is zich niet altijd bewust van de veranderingen die het interieur de voorbije eeuwen heeft ondergaan en het huidige uitzicht hebben bepaald. Elk van de vijf monumentale kerken wordt in haar zeventiende-eeuwse context geplaatst en enkele barokke kunstwerken worden in de kijker gezet.

Kostprijs: gratis verkrijgbaar in elke kerk
Talen: NL, FR, ENG, DUI, SP

Educatief pakket voor families

De doe-blaadjes vormen het vertrekpunt om samen met de ganse familie de geschiedenis en kunstschaten van elke kerk op een speelse en leerrijke manier te ontdekken. Ga samen op verkenning en maak van een kerkbezoek een boeiende belevenis.

Leeftijd: 5 tot 12 jaar
Kostprijs: gratis verkrijgbaar in elke kerk
Talen: NL, FR, ENG, DUI, SP

Meer informatie en beeldmateriaal:

www.antwerpenbarok2018.be
<https://stadantwerpen.prezly.com/>
<https://stadantwerpen.prezly.com/media#>

Meer informatie over dit persbericht:

Marieke D'Hooghe, coördinator Monumentale Kerken Antwerpen vzw, tel +32 (0)476 86 11 91,
marieke.dhooghe@stad.antwerpen.be

Meer informatie over *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert*:

Het culturele stadsfestival *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* brengt hulde aan Peter Paul Rubens en zijn barokke, culturele nalatenschap. Tijdens het festival staan de schijnwerpers op Peter Paul Rubens, een van de meest invloedrijke kunstenaars ooit én de beroemdste inwoner van de stad Antwerpen. Hij verpersoonlijkt de barok en is een belangrijke bron van inspiratie voor hedendaagse

kunstenaars en de atypische levensstijl van de stad Antwerpen en haar inwoners. *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* vertelt een verhaal over barok, vroeger en nu en brengt de historische barok in dialoog met hedendaagse kunst. Met het stad en de wereld als het decorum. *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* is een sleutevenement in het kader van het Vlaamse Meesters-programma van Toerisme Vlaanderen en belooft uitgesproken extravert te zijn en artistieke eigenzinnigheid met authentieke gastvrijheid te combineren. Van juni 2018 tot januari 2019 in Antwerpen.

Meer informatie op www.antwerpenbarok2018.be.